

Helse- og omsorgsdepartementet

Vår saksbehandler: Jarle Grumstad/ Lise Færevaaag
Vår ref.: 493342 (2014_00790)

Vår dato: 20.01.2015
Deres ref.: 14/4391-

Høringsvar: Høringsnotat om ny autorisasjonsordning for helsepersonell utdannet utenfor EØS

Norsk Sykepleierforbund ønsker velkommen en ny ordning for autorisasjon av helsepersonell utdannet utenfor EØS. NSF mener høringsnotatet berører viktige prinsipielle spørsmål og at de foreslåtte forskriftsendringene tydeliggjør kravene til norsk autorisasjon. Vårt høringsvar vil kommentere begrepet jevngodhet, språkkrav, kurs i nasjonale fag og fagprøve.

Innledningsvis vises det til NSF's avgitte høringsvar til:» Endring av aldersgrense for bortfall av helsepersonells autorisasjon m. v fra 75 – 80 år», hvor NSF går i mot å utvide aldersgrensen fra 75 til 80 år. Dette nevnes da det gjennomgående i forslaget til ny forskrift om tilleggskrav for autorisasjon av helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra land utenfor EØS, er satt en eventuell ny aldersgrense i parentes.

Det fastslås at søkers eksamen skal være jevngod med norsk eksamen/utdanning, jf. Helsepersonelloven § 48 tredje ledd bokstav a. Dette betyr at utdanningen skal ha samme fordeling av timer i teori og veiledet praksis som norsk utdanning. Dette er et viktig prinsipp, som sikrer at søkeren har utdanning med samme kvalitet, på samme nivå og likt omfang som fastlagt i rammeplan for norske sykepleierutdanning. Det åpnes likevel for at: *tilleggsutdanning og yrkeserfaring kan kompensere for mindre vesentlige mangler i utdanningen (pkt. 4.2.2 s. 20 i høringsnotatet)*. Dette mener NSF i svært begrenset grad kan utfylle kravet om jevngodhet med det norske utdanningsnivået. Vi anbefaler at dette tolkes innskrenkende, da det i EUs yrkesdirektiv (2005/36/EF av 7. september 2005, section 3) understrekes at i sykepleierutdanning skal teori- og praksisstudier være gjennomgående i hele studieprogrammet. Målet er å utdanne en generalistsykepleier som skal kunne jobbe i alle deler av helsetjenesten. Å vurdere en tilleggsutdanning som en likeverdig del av denne helheten blir feil, og kan bomme på målet.

SAK kan kreve kompetansehevende tiltak der søkers utdanning ikke vurderes som jevngod. Barne- likestillings og inkluderingsdepartementet har fra Rambøll fått utarbeidet forslag til en delrapport med tittel: *Utredning av kompletterende utdanning for søkere i godkjenningsprosessen for lovregulerte yrker*, som skal ferdigstilles i vår. Her anbefales det økt satsning på kompletterende utdanningstilbud, da dette er samfunnsmessig lønnsomt, jf. utregninger fra svensk riksrevisjon (s.43 i foreløpig rapport). Studenter slipper da å søke plass ved ordinærestudier, for så å søke fritak for allerede dokumenterte fageksamener. NSF mener kompletterende utdanning bør utredes videre i Norge, slik at det blir oversiktlig, likeverdige tilbud ved utvalgte høgskoler og universitet fordelt i flere regioner. Finansiering må sikres slik at kostnadene ikke blir lagt på søkerne eller de utdanningsinstitusjonene som driver kompletterende utdanning. Vi mener at kompletterende utdanning heller bør styrkes, enn å vurdere andre typer utdanninger fra hjemlandet inn i en jevngodhetsvurdering.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 0 24 09
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506 MVA

Faktura adresse:
sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Digitalt godkjent av forbundsleder, 30.01.2015 - 08:56:06

Alle sykepleierstudenter i norsk utdanning blir skikkethetsvurdert, etter gjeldende forskrift fra Kunnskapsdepartementet om skikkethetsvurdering i høyere utdanning, en forskrift som har endringer på høring nå. I høringsnotatet til autorisasjonsordningen, s.7, står det at egnethet ikke blir vurdert nærmere av SAK når søknad om autorisasjon saksbehandles fra søkere med utdanning fra land utenfor EØS. Det vises til §§53 og 57 i Helsepersonelloven om bortfall av autorisasjon. NSF er bekymret for at skikkethet ikke vurderes for disse søkerne før autorisasjon innvilges, og viser til erfaringer hvor uegnet helsepersonell flytter mellom land og oppnår autorisasjon før den blir trukket på grunn av uheldige hendelser. En mulig løsning på dette kan være å gi en tidsavgrenset lisens i første omgang, for å kunne ha tid til å vurdere skikkethet før endelig autorisasjon gis.

Kunnskapsdepartementet er i ferd med å utarbeide system for kompetansestyring jf. Stortingsmelding 13 (2011-2012): Utdanning for velferd, som har et detaljeringsnivå som muliggjør en jevngodhetsvurdering også når dagens rammeplaner blir endret.

NSF er enig i at jevngodhet vurderes før tilleggskravene i den nye forskriften må oppfylles.

NSF støtter ubetinget at det nå kommer et språkkrav som er definert med nivå slik § 3 i ny forskrift sier. NSF har i samarbeid med NRK spurt 4000 medlemmer i NSF om erfaringer med språkproblemer. Undersøkelsen er fra 2014. Hovedkonklusjonen er at språkproblemer kan gå ut over pasientsikkerheten.¹ Problemene er både kommunikasjon mellom kolleger og at kommunikasjon fra pasient ikke blir forstått. Vi mener det ikke bør være en differensiering i kravet mellom ulike helsepersonell. Kommunikasjon og dokumentasjon i helsesektoren er allment og ikke profesjonsspesifikt så for alt autorisert helsepersonell stiller dette seg likt etter vårt syn.

Kurs i nasjonale fag og legemiddelhåndtering, §§5 og 6 i ny forskrift, videreføres. Endringer hvor nasjonale fag blir et felleskurs for flere helsepersonellgrupper mener NSF er gunstig, siden det vises til gode erfaringer fra pilotordningen og det innføres profesjonsspesifikke fagprøver.

Fagprøve som vilkår for autorisasjon som sykepleier for personer utdannet utenfor EØS, støttes av NSF. At prøven både er praktisk og skriftlig sikrer både at språket er på rett nivå, ved at profesjonsforståelse knyttet til språkforståelse avdekkes og at fagutøvelsen holder mål. Søker må ha evne til å forstå fagtermer for å kunne oppfylle dokumentasjonsplikten.

NSF vil gjerne involveres når Helsedirektoratet jf. § 7 i ny forskrift skal utarbeide kravspesifikasjon for innholdet i fagprøven.

Med vennlig hilsen

Eli Gunhild By
Forbundsleder

Jarle Grumstad
Ass. Fagsjef

¹ <https://www.nsf.no/Content/2354219/EnalyzerReport%20spr%C3%A5kunders%C3%B8kelse.pdf>

